

Kdor potrebuje okrepčila, posebno kdor je zaposlen v zaprtih prostorih, ta se zanesljivo varuje z jačanjem mišic in kit, kakor tudi s pospešenjem krvnega toka s Fellerjevimi El-safidom, tem preizkušenim domačim sred-stvom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna ste-klenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eu-gen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341. Sav-ska hanovina.

Rešeno vprašanje: Ker se vedno vprašuje, kje bi se imelo dobro blago za oblačilo, po nizki ceni kupiti, se vam v to svrhu toplo in iskreno priporoča manufakturna in modna trgovina »Pri sv. Antonu« v Celju. Gosposka ulica 2. Ta trgovina je na bolj skritem mestu in morate zato paziti na sliko sv. Antona, ka-tora je izvešena nad trgovino. Na vsak način vam je v veliko korist, da si pred nakupom, ko pridete v Celje, pogledate veliko zalogo, in se, kar je važno, o cenah prepričate. Sami pa tudi veste, da se pri današnjem pomanj-kanju denarja mora štediti. Pozdravlja Vas: Anton Brumec. 328

Zvočnik v starodavnih časih.

Po naključju je našel pred kratkim profesor nemškega vseučilišča v Ham-burgu, dr. Panconcelli Galzia, na knji-go iz 15. stoletja, ki nosi naslov »Od Aristotela Aleksandru Velikemu za-upane skrivnosti«. Knjiga dokazuje, da se je osvobodil sveta Aleksander poslu-ževal že pred 2400 leti ogromnega zvoč-nika. Omenjeno knjigo je odkril v vati-kanski knjižnici nemški jezuit Atana-zij Kirchner leta 1650. Pater je pisal ve-liko svojčas o knjigi, a so se njegove razprave popolnoma pozabile tekom časa.

Da je bilo človeštvo pred več tisočletji na gotovih poljih na isti stopnji kakor smo danes mi, da, deloma celo dalje, je dejstvo. V grobiših egiptovskih farao-nov so našli vozove, ki so sami tekli, in štampljke. Stari Kitajci so poznali pa-pir, smodnik ter porcelan že nekaj ti-soč let pred nami.

Občudovanja vredna so bila znanja starodavnih računarjev ter zvezdogle-dov v dobi procvita staroegipčanske kulture. Nikakor se ne smemo čuditi, da se je posluževal zvočnika že kralj Aleksander Veliki, s katerim je sklice-val ter obveščal svojo armado na raz-daljo 18,5 km.

Pater Atanazij Kirchner opisuje v svoji razpravi ta zvočnik natančneje, ker ga je on sam preizkušal v papeže-vih vrtovih v Rimu in je veljal kot stro-kovnjak na tem polju. Napravil je dva lijak iz pločevine, ki sta imela ustnik in sta merila v premeru 70 cm, dolga sta bila 3 m in sta počivala na stojalih. Jezuit se je postavil na grič in njegov tovariš na drugega. Skozi ustnik na li-jaku sta izgovarjala besede eden proti drugemu in sta se razumela na razda-ljo 7 km. Pozneje je izdelal Kirchner stene iz zvalovane pločevine, katere je postavil med griče. Te stene so sprej-male glasove, jih oddajale in delovale kot današnje membrane (tresoce se ko-žice). S to iznajdbo je govoril ter poslu-šal pater na razdaljo 12 km. Torej že l. 1673 so se učeni možje trudili z iznajd-bo brezžičnega sporazumevanja.

Pater Kirchner se je posluževal zvoč-nika za prenos pridig na prostem. Pred zvočnike je celo postavljajl pojoče pev-

ske zборе, kakor se to godi danes pri radiju.

Kirchner sam trdi, da je prejel spod-budo za poskuse z lijakom iz one staro-davne knjige, ki je bila namenjena Ale-kсандru Velikemu.

*

Vinogradne kolje, cepane, žagane in okroglo, kakor tudi vsake debelosti rezan les od smre-ke, bora in macesna, prodaja ali zamenja za izborna kvaliteta vino Gališek, trgovina z vi-nom in lesom v Mariboru, Belagova 25. 249

Ometanje dimnikov.

Spomlad se vršijo požari kar po vr-sti. Veter malo popiha, saj se je čez zi-mo nabral poln dimnik, zmetal ni nih-če, pa je požar v hiši. Po našem dose-danem pregledu požarov je do polovi-ce povzročenih vsled nerednega ometa-nja dimnikov!

Zato vsem posestnikom svetujemo, da sedaj le pred spomladjo dobro osna-žijo dimnike, izdelajo vse špranje, da ne uide iskra v podstrešje!

Glede pometanja dimnikov in štedil-nikov ter peči hiš na deželi velja pravi-lo, da dimnikarji ne smejo siliti last-nike kmetijskih hiš, da bi dimnikarji po-metali. Dimnikarski mojstri imajo sa-mo pravico in dolžnost, da vsako leto ob gotovem čaru skupno z zastopniki ob-čin pregledajo vse dimnike v občini in da podajo poročilo sreskemu načelst-vu. Za tako komisijo imajo pravico ra-čunati posebno nagrado, ki jo mora pa-odobriti politična oblast. Kmetijski gos-podarji, ki ne potrebujejo dimnikarjev

za pometanje dimnikov, naj pri občin-skem uradu dajo na zapisnik, da bodo sami vsak mesec redno pometali ne le samo dimnike, ampak tudi štedilnike in peči. Ako lastnik hiše ali njegov po-oblaščenec sam točno in redno ter te-meljito pometa dimnike, ga po zakonu nihče ne more siliti, da bi si moral na-jeti dimnikarja. Treba pa je, da občin-ski urad poroča sreskemu načelstvu, katere hiše v občini bodo dali gospo-darji sami pometati, in da sami prevza-mejo odgovornost. Drugače pa je za obrtnike, podjetja in industrije. Pod-jetja so dolžna po zakonu, da najamejo dimnikarja. Radi številnih požarov, ki jih je vsak dan več, pa je nujno po-trebno, da se dimniki redno pometajo vsak mesec, ker bi sicer oblast lahko predpisala, da dotični gospodarji, ki za-nemarijo ometanje dimnikov, morajo najeti dimnikarja. Svetujemo torej last-nikom in oskrbnikom hiš na deželi, da vsak mesec vsaj enkrat temeljito ome-tejo dimnike svojih hiš. Koliko smo in-formirani, bo izšel kmalu nov pravilnik glede dimnikarjev in ometanja dimni-kov na deželi. O njem bomo natančneje seznanili naše gospodarje in gospodinje ob priliki.

*

Delovanje sreskega kmet. odbora v Mariboru.

Sreski kmetijski odbor, kateremu načeluje g. Alojzij Schicker, župan in veleposestnik pri Sv. Marjeti ob Pes-nici, je imel dne 12. t. m. peto redno se-jo, pri kateri je reševal važna gospo-darska vprašanja mariborskega sreza.

Iz poročil je razvidno, da je sreski kmetijski odbor v letu 1932 razdelil že različnih podpor v znesku 110.000 Din. Med drugim plačuje kmetijski odbor trem učencem iz tukajšnjega okraja

Kmetje, trgovci, obrtniki, uradniki!

Kako preskrbite sebe na starost?

Kako pripravite hčeram dobo?

Kako oskrbite sinove, ki se bodo morali umakniti z domačije?

Ako vlagate mesečno:

boš imel pri obrestni meri	1 Din		10 Din		100 Din		500 Din	
	5%	6 1/2%	5%	6 1/2%	5%	6 1/2%	5%	6 1/2%
po 2 letih	25.26	25.59	252.60	255.90	2.526	2.559	12.030	12.795
po 5 letih	68.10	70.02	681.00	700.20	6.810	7.002	34.050	35.010
po 10 letih	155.02	163.73	1.550.20	1.637.30	15.502	16.373	77.510	81.905
po 15 letih	265.95	289.14	2.659.50	2.891.40	26.595	28.914	132.995	144.570
po 20 letih	407.53	456.96	4.075.30	4.569.60	40.753	45.696	203.765	228.480
po 25 letih	588.25	691.55	5.882.30	6.915.50	58.823	69.155	294.115	340.775

Po zgornji tabeli pa lahko izračunate tudi vsak drugi znesek. N. pr. ako vlagate mesečno po 2 Din, koliko dobiš po preteku 15 let pri obrestni meri 5%? Poišči zgoraj znesek, ki ga do-biš, ako vlagate po 1 Din in pomnoži ta znesek s številom dinarjev, katere nameravate me-sečno vlagati: tedaj $265.92 \times 2 = 531.84$.

Nalagajte

po tem vzorcu (tudi lahko po poštnih položnicah) pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici, Maribor

Gosposka ul. 23 registr. zadr. z neom. zavezo Gosposka ul. 23

in boste zadovoljni!

oskrbnino na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, dvema učencema iz okraja na Kmetijski šoli pri Sv. Juriju ob južni žel., eni gojenki na Gospodinski kmetijski šoli pri Sv. Juriju ob juž. žel. Nadalje je kmetijski odbor dal večje prispevke za trimesečne gospodinske tečaje, ki so se vršili po raznih župnijah našega okraja. Kmetijski odbor je prispeval polovično vsoto za nakup 6 velikih trijerjev (žitni čistilni mlin), nakupil je večje število prevoznih ter nahrbtnih sadnih škroplilnic, travniških bran, sejalnih strojev, gnojničnih črpalk. Nakupil je večje količine »Arborina« za pomladno škropljenje sadnega drevja in več materiala za prcvit kmetijstva.

Nakazala se je tudi večja podpora za vinsko razstavo v Ptuj, nadalje podpora krajem, ki so bili prizadeti po lanskem suši, za potujočo kmetijsko razstavo, za novo osnovano zadružno mlekarstvo v Mariboru, Sadjarski zadrugi v Mariboru, za nakup sortirnih strojev itd. Nadalje je dal Kmetijski odbor za licenciranje bikov, kot priznanje vzornim bikorejcem tukajšnjega okraja je razdelil 18.000 Din, za dogon in razne nagrade.

Po nalogu banske uprave prevzame sreski kmetijski odbor v svojo oskrbo Heinzevo posestvo pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, katero je bilo sedaj v upravi okrajnega cestnega odbora. Tekom časa bo skušal kmetijski odbor iz tega planinskega posestva napraviti vzoren planinski pašnik za mlado živino.

Pri seji se je nadalje poročalo, da so bili nekateri člani sreskega Kmetijskega odbora razrešeni v župnijskih odborih in sreskem kmetijskem odboru, ter da se morajo vršiti za ta izpraznjenega mesta dopolnilne volitve, ki se bodo izvršile v najkrajšem času.

Pri sreskem kmetijskem odboru sodelujejo priznani kmetijski strokovnjaki, kakor so: sreski načelnik dr. Marko Ipavc, kmetijski referenti inž. Ferlic, M. Supanc in Kuret. Za tekoče leto je

Za pomladno zdravljenje

čiščenje krvi in protis a bi prebav uporabljajte naš nacionalni produkt

„Planinka“ - čaj Bahovec

Pravi samo v zaprtih in plombiranih zavočkih z napisom izdelovalca

LEKARNA Mr. BAHOVEC, LJUBLJANA

Odobreno po Min. zdr., pol. i nar. zdr., san. od. pod br. 2007.

izdelan obširen program odbora za delovanje v korist kmetijstva. Opozorjamo živinorejce, da prispeva sreski kmetijski odbor za pomladansko zaščitno cepljenje svinj proti rdečici Din 10.000, tako da se bodo lahko prašičejci posluževali cepjenja svinj na račun sreskega kmetijskega odbora.

*

»KOLENDAR KMETSKE ZVEZE« NI ZAPLENJEN!

»Koledar Kmetijske zveze« je sicer izšel v založbi Kmetijske zveze, ki pa ga je odstopila v last in prodajo Tiskarni sv. Cirila, ki ga je tiskala. Zato ta koledar ni zaplenjen, kakor je tu in tam orožništvo mislilo in mislilo tudi nekateri posestniki. Nasprotno je res, da je »Koledar Kmetijske zveze« razširjen v tisočih izvedih po vsej Sloveniji. Malenkost izvodov ga je še na razpolago. Kdor bi ga sedaj ne mogel plačati, naj ga naroči s pripombo, kdaj ga bo lahko plačal. Cena mu je 10 Din s poštnino vred in se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Kako si pripravimo kompost?

Kompost je izvrsten gnoj. Prav povsod se ga lahko koristno uporabi. V nobenem zelenjadnem vrtu bi ne smel manjkati kup komposta posebno še zato, ker nas njega priprava ne stane veliko truda, ne denarja.

V vrtu samem ali kje v bližini si poiščemo primeren prostor. Na pol senčnat je najboljši. Da nas pa ta »kupa« v lepo urejenem vrtu ne bode preveč v oči, nasadimo krog njega kakšno lepotično grmičje ali jagodno sadje, lahko tudi fižol.

Sedaj pa na delo! Vse odpadke iz hiše in vrta nosimo na kup: saje, lesni pepel, smeti, travo, mah, listje, žagovino, cestno blato, kuhinjske odpadke, perutninski gnoj i. dr. Seveda ne smejo biti vmes črepinje, kamni in celi kosi lesa in, na kar je še prav posebno paziti: nobenega črvicega sadja ali zelenjave, ker bi razni mrčes imel v kompostu le predobro priliko za razvoj. Ko je tak

27.000 vrst bankovcev.

Angleški nabiralec starin, Colling, ima zbirko bankovcev, kakoršne ni nikjer več na svetu. Med bankovci je tudi precej takih, ki nimajo več para. Vseh bankovcev je nekaj nad 27.000 v zbirki. Najstarejši bankovec je iz Kitajske, ki je bil v veljavi približno pred 600 leti. Prvi angleški bankovec so iz leta 1713 in se glase na 100 funtov. V zbirki so tudi stari ameriški bankovci za 5 funtov, na njih pa je naslikan angleški kralj. Na nekem bankovcu iz dobe revolucije v Franciji pa je tiskano prve: »Zakon kaznuje ponarejevalce s smrtjo.«

Januš Golec:

Trojno gorje.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov.

Jokali so tržani od veselja in jo izpraševali o dogodkih po bitki pri Št. Petru in o usodi onih Pilštajnčanov, ki so morali iz Celja v verigah v Gradec in gotovo še tudi dalje v cesarski Dunaj.

Kdo bi naj zadostil s par stavki toliki radovednosti? Ema je namignila nestrpnemu na dom v očetovo krčmo, kjer jej bodo pomagali z razlago strašnih dogodkov njeni najboljši spremljevalci Teharčani.

Na pragu očetove hiše jo je sprejel grajski oskrbnik in jej pokinil v štibele, ker mora zvedeti poprej ona, kaj se je odigralo v njeni odsotnosti pod domačim krovom. S toliko križev sneti Ema je bilo zaupano takoj po povratu, da so pokopali njenega očeta pred tremi tedni. Objela ter vzela ga je majka smrt iz žalosti po njej, o kateri ni bilo niti zrljanjšega sporočila, da je še

13

sploh živa. Vesti o njej so zatonele za celjskim mesnim obzidjem, ki navadno ne prizanaša kmečkim glavam. Imetje v gotovini je zapustil blagopokojni cerkvi, nepremičnine bi naj opravljala graščina in uporabljala dohodke za podporo trškim revežem. Prestop praga očetove hiše za Emo ni bil vhod v svetišče zaželjenega svidenja z edinim še dragim bitjem na svetu, ampak vstop pod križ smrti očeta, ki jo je tako ljubil, da je umrl iz neutolažljivega hrepenenja po njej. Oskrbnik je ni skušal gostobesedno tolažiti, že prvi pogled na vrnilo mu je razodel, da ima pred seboj žensko, ki je prestala v mučeniškem junastvu nekaj več nego je izguba očeta!

Teharčani so se pomudili nekaj dni na Pilštajnu in zaupali tržanom še mnogo več o prebriski Emini usodi, nego bi to bila ona v dekliški skromnosti.

Raj starostne sreče je otvoril Emin nenadni pojav enookemu Belakovemu Andreju, ki je bil že do dobra prepričan, da mu je usojena le še beraška palica in na večer mrzli listnjak kot prenočišče. Po zlomu kmečkega puhta so kazali